Axel Jagau

Bithe

17. sajandi keskel muudeti mandžu keele ortograafia. All on toodud mõned mandžu sõnad, kord vanas, kord uues kirjaviisis. Sõnad on järgnevad:

aljambi ‘jätma’, *baita* ‘asi, lugu’, *bithe* ‘kiri’, *biya* ‘kuu’, *buda* ‘toit’, *dacun* ‘terav’, *dele* ‘tipp’, *dube* ‘lõpp’, *emu* ‘üks’, *fonjimbi* ‘küsima’, *gemu* ‘kõik’, *han* ‘kuningas’, *ice* ‘uus’, *irgen* ‘rahvas’, *jakade* ‘sest’, *juwe* ‘kaks’, *orin* ‘kakskümmend’, *sarkan* ‘naine, abikaasa’, *tangse* ‘kirst’, *tere* ‘see’, *tondo* ‘aus’, *udu* ‘mõned’, *ufarambi* ‘nurjuma’, *waka* ‘mitte’, *yabumbi* ‘minema’.

(Häälduse on enam-vähem sama mis eesti keeles, *c* hääldatakse *tš*; *j, w* ja *y* nagu inglise keeles. Mandžu kiri jookseb ülevalt alla, read jooksevad vasakult paremale.)

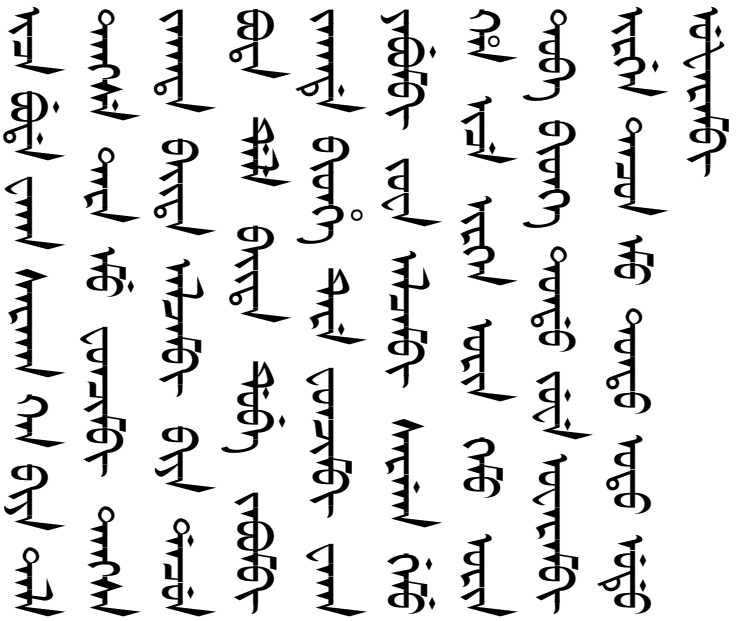

1. Milles seisnes reform?
2. Kirjutage uues kirjaviisis: *dolo* ‘keset’, *ama* ‘isa’, *eme* ‘ema’, *bimbi* ‘olema’, *juwan* ‘kümme’.